

Justitsministeriet Lovafdelingen

Dato: 2. november 2006
Kontor: Procesretskontoret
Sagsnr.: 2005-740-0031
Dok.: REB40029

KOMMENTERET OVERSIGT

over

høringssvar vedrørende udkast til forslag til lov om Bruxelles I-forordningen m.v.

1. Høringen

Et udkast til lovforslag har været sendt til høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

Præsidenten for Østre Landsret, præsidenten for Vestre Landsret, præsidenten for Sø- og Handelsretten, præsidenterne for Københavns Byret og retterne i Århus, Odense, Aalborg og Roskilde, Dommerforeningen, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Advokatrådet, Akademikernes Centralorganisation, Amtsrådsforeningen, Danmarks Fiskeriforening, Danmarks Jurist- og Økonomforbund, Danmarks Rederiforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Ejendomsmæglerforening, Dansk Handel og Service, Dansk Industri, Dansk Inkasso Branche-forening, Dansk Retspolitisk Forening, Dansk Sø-Restaurations Forening, Dansk Told- og Skatteforbund, Danske Speditører, De Danske Patentagenters Forening, Det Danske Voldgiftsinstitut, Fagligt Fælles Forbund 3F, Finansrådet, Fiskernes Forbund, FOA – Fag og Arbejde, Forbrugerrådet, Forenede Danske Motorejere, Foreningen af Advokater og Advokatfuldmægtige, Foreningen af Politimestre i Danmark, Foreningen af Registrerede Revisorer, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Foreningen af Statsforvaltningsdirektører, Foreningen af Statsamtsjurister, Foreningen af Danske Inkassoadvokater, Forsikring & Pension, Frederiksberg Kommune, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd, Handels- og Kontorfunktionærernes forbund i Danmark, HK Landsklubben Danmarks Domstole, HTS-A Arbejdsgiver- og Erhvervsorganisationen, HTS-I, Håndværksrådet, Institut for Menneskerettigheder, Kommunernes Landsforening, Københavns Kommune, Københavns Retshjælp, Københavns Universitet, Landsforeningen af beskikkede advokater, Landsorganisationen i Danmark LO, Liberale Erhvervs Råd, Maskinme-

strenes Forening, Metal Søfart, Politiforbundet i Danmark, Politifuldmægtigforeningen, Procesbevillingsnævnet, Realkreditrådet, Restaurationsbranchens Forbund, Sammenslutningen af Danske Pantebrevshandlere, Statsansattes Kartel, Statstjenestemændenes Centralorganisation II, Syddansk Universitet, Søfartens Arbejdsmiljøråd, Søfartens Ledere – Dansk Navigatorforening, Sømændenes Forbund, Sølovudvalgets medlemmer, Voldgiftsnævnet for Bygge- og Anlægsvirksomhed, Århus Retshjælp og Århus Universitet.

Justitsministeriets bemærkninger til høringssvarene er anført med kursiv.

2. Høringssvarene

Præsidenten for Østre Landsret, præsidenten for Vestre Landsret, præsidenten for Sø- og Handelsretten, præsidenterne for retterne i Århus, Odense, Aalborg og Roskilde, Dommerforeningen, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Advokatrådet, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Ejendomsmæglerforening, Dansk Industri, Dansk Retspolitisk Forening, Finansrådet, Foreningen af Registrerede Revisorer, HTS-A Arbejdsgiver- og Erhvervsorganisation, HTS-I, Institut for Menneskerettigheder, Kommunernes Landsforening, Københavns Retshjælp, Københavns Universitet, Landsorganisationen i Danmark LO, Liberale Erhvervs Råd, Maskinmestrenes Forening, Procesbevillingsnævnet, Realkreditrådet, Rigspolitiet og Syddansk Universitet har ikke bemærkninger til lovudkastet.

Danmarks Rederiforening rejser spørgsmål om, hvorvidt der i forbindelse med ændringerne af søloven bør medtages konsekvensændringer i lovens regler om jurisdiktion i kapitel 9 a om ansvar for skade forvoldt af bunkerolie og i kapitel 11 om ansvar for skade omfattet af den såkaldte HNS-konvention. Det bør endvidere afklares, om Danmark efter indgåelsen af parallelaftalen uden videre kan ratificere HNS- og bunkeroliekonventionerne, eller om det vil kræve en ordning med Fællesskabet efter parallelaftalens artikel 5, stk. 2.

Som det fremgår af bemærkningerne til lovforslagets § 13, nr. 1-2, har Rådet vedtaget afgørelser om at bemyndige EU-medlemsstaterne til i Fællesskabets interesse at tiltræde de to konventioner. Disse afgørelser gælder som følge af forbeholdet vedrørende retlige og indre anliggender ikke for Danmark. Efter parallelaftalens artikel 5, stk. 2, afholder Danmark sig fra at indgå internationale aftaler, som kan berøre eller ændre anvendelsesområdet for Bruxelles I-forordningen, medmindre det sker efter aftale med Fællesskabet. I overensstemmelse hermed vil regeringen i givet fald tage initiativ til at koordinere tiltrædelse af bunkerolie- og HNS-konventionerne med de øvrige EU-medlemsstater.

I det fremsatte lovforslag er der medtaget konsekvensændringer af sølovens § 190 og § 226, jf. lovforslagets § 13, nr. 1-2, om anerkendelse og fuldbyrdelse af afgørelser i henhold til bunker-

oliekonventionen og HNS-konventionen. Det foreslås, at ændringerne ligesom resten af de pågældende bestemmelser om bunkeroliekonventionen og HNS-konventionen træder i kraft efter økonomi- og erhvervsministerens nærmere bestemmelse.

Forbrugerrådet anfører, at det slet ikke bør være muligt at aftale værneting i forbrugersager. Det er ikke tilstrækkeligt, at forbrugeren efter Bruxelles I-forordningen kun kan indgå en værnetingsaftale efter, at tvisten er opstået, idet forbrugeren ikke nødvendigvis kan overskue virkningen af en sådan aftale. Forbrugerrådet finder heller ikke, at en ret bør kunne blive kompetent, blot fordi sagsøgte møder op ved retten. En forbruger kan således blot ved at møde op ved den pågældende domstol miste sin ret til at kræve, at sagen skal anlægges ved hans eller hendes hjemting. Dette bør alene være konsekvensen, hvis forbrugeren er vejledt af retten om, at hovedreglen i forbrugersager er, at sagen skal anlægges ved forbrugers hjemting.

Forsikring & Pension anfører, at Bruxelles I-forordningens artikel 9 om værneting i forsikringsager bør begrænses til kun at omfatte individuelle forsikringsforhold og ikke også kollektive forsikrings- og pensionsordninger. Efter bestemmelsen kan en forsikringstager sagsøge en forsikringsgiver ved retten på det sted, hvor forsikringstageren har bopæl. Da de kollektive ordninger ofte omfatter en bred kreds af sikrede mv., vil forsikringsgiveren kunne blive mødt med søgsmål i en række forskellige lande. Forsikringsselskaberne må derfor søge at ”dæmme op for procesrisikoen” ved i højere grad at søge at afgrænse kredsen af sikrede og begunstigede, hvilket imidlertid indebærer, at ordningerne vil blive betydeligt mindre smidige.

De spørgsmål, der rejses af Forbrugerrådet og Forsikring & Pension, angår reglerne om henholdsvis forbrugersager og forsikringsager i Bruxelles I-forordningen. Parallelaftalen indebærer, at Danmark på mellemstatsligt grundlag tilknyttes reglerne i Bruxelles I-forordningen, således at der mellem Danmark og de andre EU-lande kommer til at gælde de samme regler om værneting og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser som mellem de øvrige EU-lande indbyrdes. De nævnte spørgsmål om at ændre Bruxelles I-forordningen må i stedet i givet fald tages op i forbindelse med en eventuel kommende revision af forordningen. Det bemærkes, at Europa-Kommissionen forventes at udarbejde en rapport herom i løbet af foråret 2007, jf. Bruxelles I-forordningens artikel 73.

Søfartens Ledere – Dansk Navigatorforening anfører, at man finder det betænkeligt, at tvister om besætningens hyre omfattes af den særlige regel i Bruxelles I-forordningens artikel 64, jf. parallelaftalens artikel 2, stk. 2, litra d, idet det ikke er hensigtsmæssigt eller rimeligt at begrænse en sømands muligheder for at forfølge sit hyrekrav.

Parallelaftalens artikel 2, stk. 2, litra d, indebærer, at den særlige regel i Bruxelles I-forordningens artikel 64 også finder anvendelse på søgående skibe, der er indregistreret i Dan-

mark. Bestemmelsen går ud på, at tvister om hyre mv. ikke kan afgøres, før den diplomatiske eller konsulære repræsentant, skibet henhører under, er underrettet om tvisten. Bestemmelsen er tidsbegrænset i 6 år fra forordningens ikrafttræden, dvs. indtil den 1. marts 2008. En lignende, men videregående og ikke tidsbegrænset bestemmelse, findes i artikel V b i protokollen til EF-domskonventionen.

Efter den gældende sømandslovs § 17, stk. 1, nr. 7, kan skibsføreren afskedige en sømand, hvis denne indbringer en tvist om tjenesteforholdet for udenlandsk myndighed. Efter lovens § 64 kan en tvist mellem skibsføreren og en sømand om afregning eller tjenesteforholdet i øvrigt, der opstår, mens skibet er uden for Danmark, forelægges dansk konsul, og tvisten må ikke indbringes for fremmed myndighed.

Som anført i bemærkningerne til lovforslagets § 14 (forslag til ændring af sømandsloven) indebærer reglerne i Bruxelles I-forordningen, at retterne i andre lande efter omstændighederne vil kunne have kompetence til at påkende sager om hyre mv. omfattet af sømandslovens § 64. På denne baggrund foreslås det, at sømandslovens § 64 ikke skal gælde, hvis andet følger af loven om Bruxelles I-forordningen m.v., jf. lovforslagets § 14, nr. 3 (forslag til sømandslovens § 64, stk. 5). I overensstemmelse hermed foreslås sømandslovens § 17, stk. 1, nr. 7, ændret således, at skibsføreren kan afskedige en sømand, hvis denne i strid med lovens § 64 indbringer en tvist om tjenesteforholdet for udenlandsk myndighed, jf. lovforslagets § 14, nr. 1. Det vil således ikke være afskedigelsesgrund, hvis en sømand indbringer tvisten for en udenlandsk ret, hvis denne ret efter reglerne i f.eks. Bruxelles I-forordningen er kompetent til at påkende sagen.

I modsætning til, hvad foreningen synes at antage, indebærer lovforslaget således i forhold til de gældende regler en udvidelse af adgangen for en sømand til at indbringe tvister om hyre mv. for en udenlandsk ret (nemlig i sager, hvor den udenlandske ret er kompetent i medfør af Bruxelles I-forordningen mv.) og en tilsvarende begrænsning af skibsførerens muligheder for at afskedige en sømand, der indbringer en sådan tvist for en udenlandsk ret.

3. Lovforslaget

Det fremsatte lovforslag adskiller sig fra lovudkastet, der har været i høring, på følgende punkter:

1. Der er medtaget de nødvendige konsekvensændringer af sølovens § 190 og § 226 om anerkendelse og fuldbyrdelse af afgørelser i henhold til bunkeroliekonventionen og HNS-konventionen, jf. lovforslagets § 13, nr. 1-2.

2. Sølovens § 190 og § 226 er endnu ikke trådt i kraft og træder i kraft efter økonomi- og erhvervsministerens bestemmelse. I overensstemmelse hermed foreslås det, at økonomi- og erhvervsministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttræden af de foreslåede ændringer af § 190 og § 226 (lovforslagets § 13, nr. 1-2), jf. lovforslagets § 10, 2. pkt.

3. Der er foretaget en redaktionel ændring af lovforslagets § 14, nr. 3 (forslag til sømandslovens § 64, stk. 5).

4. Der er tilføjet en mulighed for ved kongelig anordning at sætte de foreslåede ændringer af søloven og sømandsloven (lovforslagets §§ 13-14) i kraft for Færøerne og Grønland.